

การมอบแนวทางการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่

โดย ปลัดกระทรวงแรงงาน

วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๕

ปลัดกระทรวงแรงงานขอให้แนวทางในการปฏิบัติงานในพื้นที่ตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ซึ่งเป็นการบูรณาการงานของหน่วยงานในส่วนภูมิภาค ระหว่างแรงงานจังหวัดร่วมกับจัดหางาน แรงงานจังหวัดกับผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน แรงงานจังหวัดร่วมกับสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และแรงงานจังหวัดร่วมกับประกันสังคม ดังนี้

๑. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ

สืบเนื่องจากนายกรัฐมนตรีมอบหมายให้กระทรวงแรงงานเป็นเจ้าภาพร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงาน ก.พ. และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานเป็นประธาน ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงแรงงาน (นายอนุสรณ์ ไกรวัตนุสสรณ์) เป็นรองประธาน หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องรวมทั้งปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นกรรมการ และอธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน เป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ฯ ได้มีการประชุมไปแล้ว ๒ ครั้ง สรุปสาระสำคัญที่ได้จากการประชุม คือ

- ให้ความเห็นชอบกรอบแนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และกำหนดกลุ่มเป้าหมาย กำหนดเจ้าภาพในการดูแล โดยกระทรวงศึกษาธิการรับเป็นเจ้าภาพดูแล นักศึกษาวัยเรียน สำนักงาน ก.พ. รับผิดชอบ วัยแรงงานในระบบที่เป็นภาครัฐ กระทรวงแรงงานรับผิดชอบ วัยแรงงานที่เป็นภาคเอกชนและแรงงานนอกระบบ มีเจ้าภาพรับผิดชอบหลายหน่วยงาน สิ่งที่จะพัฒนาประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ การพัฒนาสมรรถนะโดยแบ่งเป็นสมรรถนะหลัก (Core Competency) ๕ เรื่อง คือ ภาษาต่างประเทศ (เน้นภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศอาเซียน) เทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน คุณลักษณะที่ดีในการทำงาน และความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กร SME และสมรรถนะตาม ตำแหน่ง/หน้าที่ (Functional Competency) โดยพัฒนาแต่ละอาชีพ อาชีพไหนก็พัฒนาทักษะในเรื่องนั้น และให้เน้นในอุตสาหกรรม ๑๐ ด้าน ที่ประเทศไทยได้เปรียบประเทศอื่น ๆ คือ ๑) อาหารและสินค้าเกษตร ๒) การท่องเที่ยวและบริการ ๓) ผลิตภัณฑ์และบริการสุขภาพ ๔) โลจิสติกส์ ๕) ยานยนต์ ชิ้นส่วนและโลหะ ๖) สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ๗) ก่อสร้าง ๘) เฟอร์นิเจอร์ ๙) ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ และคอมพิวเตอร์ และ ๑๐) อัญมณีและเครื่องประดับ โดยให้จังหวัด ใช้กลไกระดับพื้นที่ดำเนินการพัฒนาแรงงานในแต่ละอุตสาหกรรมให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานในเรื่องดังกล่าวบรรลุวัตถุประสงค์ จึงขอให้หน่วยงานในภูมิภาคดำเนินการดังนี้

๑. ให้สำนักงานแรงงานจังหวัดทุกจังหวัดจัดตั้ง “ศูนย์เตรียมความพร้อมทรัพยากรมนุษย์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจังหวัด” และจัดทำแผนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยใช้กลไกในระดับพื้นที่ และผลักดันให้เข้าสู่การบรรจุในแผนพัฒนาจังหวัด โดยแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อประสานงานบูรณาการข้อมูลด้านแรงงาน จัดการทรัพยากรให้เป็นที่ไปตามกรอบที่คณะกรรมการในส่วนกลางกำหนด โดยเฉพาะด้านการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ทักษะด้านทัศนคติในการทำงาน

๒. สถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑๐๐ คนขึ้นไป ขอให้สถาบัน/ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดไปส่งเสริมให้มีการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานตนเองตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๕

๓. ในส่วนของสถานประกอบการที่มีลูกจ้างน้อยกว่า ๑๐๐ คน ขอให้สถาบัน/ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจัดหลักสูตรและดำเนินการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานที่สอดคล้องกับความต้องการที่ได้สำรวจไว้ โดยมีงบประมาณของหน่วยงานสนับสนุน

๔. ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ขอให้แรงงานจังหวัดประสานงานกับสถานศึกษาและสถานประกอบการในพื้นที่ เพื่อส่งเสริมให้มีการจัดการศึกษาแบบสหกิจศึกษาหรือทวิภาคี เพื่อส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมนักเรียนนักศึกษาให้มีทักษะสอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการ และลงไปสู่พื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. โครงการอาสาสมัครแรงงาน

เพื่อให้อาสาสมัครแรงงานซึ่งเป็นเครือข่ายในการประสานการดำเนินงานโดยเฉพาะในระดับพื้นที่มีบทบาทในการช่วยงานของกระทรวงแรงงานได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยได้มอบหมายภารกิจ ๒ เรื่อง คือ การค้นหาผู้ว่างงานและการนำแรงงานต่างด้าวมาพิสูจน์สัญชาติ โดยขอให้ดำเนินการดังนี้

๑) มอบหมายให้อาสาสมัครแรงงานจำนวน ๗,๐๐๐ กว่าคน ลงพื้นที่ค้นหานักเรียนนักศึกษาและผู้ประสงค์จะมีงานทำ และนำตำแหน่งงานในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียงที่ได้จากสำนักงานจัดหางานจังหวัดไปแนะนำให้สมัครงาน และรวบรวมข้อมูลความต้องการสมัครงานที่ได้จากการลงพื้นที่เสนอสำนักงานแรงงานจังหวัดประมวลเป็นภาพรวมและแจ้งสำนักงานจัดหางานจังหวัดเพื่อประสานผู้ประกอบการที่เสนอตำแหน่งงานไว้เพื่อนัดหมายในการพบกับผู้ที่แจ้งความประสงค์จะสมัครงานไว้กับอาสาสมัครแรงงานเพื่อดำเนินการรับสมัครงาน และขอให้สำนักงานแรงงานจังหวัดชี้แจง ทำความเข้าใจกับอาสาสมัครแรงงานให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ในการทำงานให้ชัดเจน

๒) ขอให้สำนักงานแรงงานจังหวัดประสานกับสำนักงานจัดหางานจังหวัด เพื่อให้อาสาสมัครแรงงานได้รับข้อมูลตำแหน่งงานว่างที่ทันสมัยไปแนะนำให้แก่ผู้ประสงค์จะทำงาน รวมทั้งเพื่อนัดหมายผู้ประกอบการในการจัดการรับสมัครงานแก่ผู้ประสงค์จะทำงานที่อาสาสมัครแรงงานได้ค้นหา

๓) ขอให้สำนักงานจัดหางานจังหวัดประสานกับผู้ประกอบการและสำนักงานจัดหางานจังหวัด ในพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อจัดทำข้อมูลตำแหน่งงานว่างให้มีความทันสมัยและครอบคลุมทั้งตำแหน่งงานในจังหวัดของตนและจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งจะทำให้ผู้ประสงค์จะทำงานมีโอกาสได้รับการบรรจุงานในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงสูงขึ้น

๓. โครงการบูรณาการบริหารแรงงานต่างด้าว

โครงการบูรณาการบริหารแรงงานต่างด้าว เป็นโครงการที่ใช้กลไก “อาสาสมัครแรงงาน” เป็นสื่อกลางและช่วยเสริมการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวในทุกพื้นที่ทั่วประเทศเช่นกัน โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๑) อาสาสมัครแรงงานประจำตำบลลงพื้นที่ที่รับผิดชอบ เพื่อรวบรวมข้อมูลแรงงานต่างด้าวและรับทราบความต้องการจ้างแรงงานต่างด้าวของนายจ้างในพื้นที่ชุมชน ตำบล และหมู่บ้านที่ห่างไกลของทุกพื้นที่ทั่วประเทศ แจ้งสำนักงานแรงงานจังหวัดประสานและเก็บรวบรวมข้อมูลให้สำนักงานจัดหางานจังหวัด เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวให้ถูกกฎหมาย

๒) อาสาสมัครแรงงานประจำตำบลให้บริการด้านแรงงานต่างด้าว โดยแนะนำให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่นายจ้าง และแรงงานต่างด้าวที่ยังไม่ได้เข้าสู่กระบวนการยื่นขอรับใบอนุญาตทำงาน การต่ออายุใบอนุญาตทำงาน และการดำเนินการตามขั้นตอนการพิสูจน์สัญชาติให้เสร็จตามกำหนดระยะเวลาที่กรมการจัดหางานประกาศ

๓) ศูนย์บริการร่วมกระทรวงแรงงานประจำจังหวัดให้บริการเสริมเร่งด่วนด้านแรงงานต่างด้าว ตลอดจนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ แนะนำการให้บริการ รวมทั้งอำนวยความสะดวกแก่นายจ้าง แรงงานต่างด้าว และประชาชนผู้มารับบริการ ณ จุดเดียว

๔) สำนักงานแรงงานจังหวัดจะต้องชี้แจงทำความเข้าใจกับอาสาสมัครแรงงานให้เข้าใจในแนวทางการดำเนินงานและได้รับคำตอบแทนในการทำงาน

๕) ขอให้สำนักงานแรงงานจังหวัดประสานงานกับสำนักงานจัดหางานจังหวัด เพื่อให้อาสาสมัครแรงงานมีข้อมูล และแนวทางที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดระบบแรงงานต่างด้าวให้ถูกกฎหมาย รวมทั้งประสานข้อมูลที่เกี่ยวข้องรวบรวมได้ให้สำนักงานจัดหางานจังหวัด เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวให้ถูกกฎหมายต่อไป

๔. ศูนย์โปร่งใสกระทรวงแรงงานประจำจังหวัด

ขอให้สำนักงานแรงงานจังหวัดดำเนินการจัดตั้ง “ศูนย์โปร่งใสกระทรวงแรงงานประจำจังหวัด” ให้ครบทุกจังหวัด เพื่อทำหน้าที่ ๔ ด้าน ดังนี้ ๑) ดูแลการปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการค่าจ้างกลาง เรื่อง ค่าจ้างขั้นต่ำของจังหวัด (ค่าจ้าง ๓๐๐ บาท) ๒) ป้องกันการหลอกลวงประชาชนไปทำงานต่างประเทศ ๓) การให้บริการร้องทุกข์และให้คำปรึกษาด้านแรงงาน สิ่งที่สำคัญคือข้อ ๔) การพัฒนาฝีมือแรงงานให้แก่ประชาชนที่อยู่ในจังหวัดนั้น ๆ เพื่อให้คำแนะนำในการพัฒนาฝีมือโดยจัดเจ้าหน้าที่เข้าไปให้คำปรึกษาซึ่งเจ้าหน้าที่จะต้องผ่านการฝึกอบรมด้านการพัฒนาฝีมือแรงงานก่อน

๕. มาตรการเตรียมการรองรับแรงงานย้ายถิ่นกลับบ้าน

เนื่องจากในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๖ ค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท จะมีผลใช้บังคับในทุกจังหวัด และจะทำให้เกิดผลกระทบกับแรงงานที่จะย้ายกลับไปทำงานที่ภูมิลำเนาเดิม เนื่องจากค่าใช้จ่ายและการครองชีพจะถูกลง จึงต้องมีการเตรียมการรองรับโดย

๑) สำนักงานจัดหางานจังหวัดจัดเตรียมข้อมูลตำแหน่งงานว่างในพื้นที่ หรือพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อให้แรงงานย้ายถิ่นสามารถได้รับการบรรจุงาน และป้องกันปัญหาการขาดแคลนแรงงานในพื้นที่ ตลอดจนจัดให้มีการแนะแนวอาชีพอิสระให้

๒) สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด ลงพื้นที่ / ตรวจเยี่ยมสถานประกอบการทำความเข้าใจผู้ประกอบการ เรื่องการปรับค่าจ้างขั้นต่ำ เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย และติดตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์ดังกล่าวอย่างใกล้ชิด

๓) ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน เตรียมการเรื่องการฝึกอาชีพอิสระ โดยเฉพาะแรงงานที่มีอายุมากที่อาจเป็นข้อจำกัดในการจ้างงาน หรือการฝึกพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน

๔) สำนักงานประกันสังคมเตรียมการประกันการว่างงานในกรณีที่สถานประกอบการมีการเลิกจ้าง / ปิดกิจการ

๕) สำนักงานแรงงานจังหวัดติดตามและรายงานสถานการณ์ความเคลื่อนไหวให้ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงทราบ

๖) ศึกษาผลกระทบต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรี

๖. ศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ

กระทรวงแรงงานดำเนินการให้ศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ เป็นศูนย์ที่สามารถรองรับการเชื่อมโยงข้อมูลจากหลายหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกกระทรวงแรงงาน โดยขอให้ทุกหน่วยงานบูรณาการข้อมูลและส่งข้อมูลให้ศูนย์ข้อมูลแห่งชาติ ดังนี้

๑) ข้อมูลของกรมการจัดหางาน เช่น ข้อมูลตำแหน่งงานว่าง การบรรจุงาน การสมัครงาน การเคลื่อนย้ายแรงงาน ความต้องการแรงงาน เป็นต้น

๒) ข้อมูลของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เช่น ข้อมูลการคุ้มครองแรงงาน การจัดสวัสดิการแรงงาน จำนวนสถานประกอบกิจการที่ปิดกิจการหรือเลิกจ้าง เป็นต้น

๓) ข้อมูลของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน เช่น ข้อมูลการพัฒนาฝีมือแรงงาน ความต้องการในการพัฒนาฝีมือแรงงาน จำนวนแรงงานที่ได้รับการพัฒนาฝีมือแรงงานและการติดตามผล เป็นต้น

๔) ข้อมูลของสำนักงานประกันสังคม เช่น ข้อมูลกองทุนเงินทดแทน กองทุนประกันสังคม เป็นต้น

๕) ข้อมูลของสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน เช่น ข้อมูลภาวะการทำงานของประชาชนในแต่ละพื้นที่

สำหรับการจัดเก็บข้อมูล การบูรณาการข้อมูล ขอความร่วมมือในการส่งข้อมูล ให้ครบถ้วน และทันต่อเวลา

การเชื่อมโยงกับหน่วยงานภายนอกกระทรวงแรงงาน ประกอบด้วย การเชื่อมโยงกับกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ให้ใช้เลข ๑๓ หลัก กระทรวงศึกษาธิการ เช่น ข้อมูลนักเรียน นักศึกษาที่จบการศึกษา และผู้ที่กำลังจะจบการศึกษา ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะเอื้อประโยชน์ต่อหน่วยงานราชการ สถานประกอบการ และประชาชน ในเรื่องของการจัดเตรียมกำลังแรงงานเพื่อรองรับตำแหน่งงานว่าง การลงทุนด้านแรงงานของสถานประกอบการ และการหางานทำของประชาชน ผู้ว่างงาน เป็นต้น

สำหรับการแบ่งกลุ่มย่อยในช่วงปลายขอฝากให้ช่วยกันศึกษาเรื่องการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนว่าจะเกิดผลกระทบกับประเทศของเราอย่างไรบ้างและแต่ละหน่วยงานจะต้องปรับภารกิจเพื่อลดผลกระทบที่เกิดขึ้นให้น้อยที่สุด

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
กลุ่มพัฒนายุทธศาสตร์
๒ ตุลาคม ๒๕๕๕